

Roka roko umije

Dovolite, da se predstavim: Pepe Zabar, vratar v... no – saj to ni važno!

Tako torej, vratar sem! Nič ne vihanje nosu in ne spuščajte roke, temveč jo krepko stisnite. Res smo ljudje tako ustvarjeni, da se radi seznanjamo z višjimi od sebe, se jim klanjamo in jih gladimo, pa pri tem v mislih iščemo koristi zase. Toda, kaj hočemo – takšni smo!

Vendar pa vratar ni tako nepomembna oseba v podjetju in le žal se to premalo upošteva. Vsak dober vratar pozna razmere v podjetju bolje, kot na primer direktor. Vratarju ni nič skritega, njemu je vse očito. Delavski svet in direktor imata pogled na podjetje z različnih, sptičje perspektive, vratar pa od spodaj, iz žabje perspektive. Žabja perspektiva pa vam mnogokrat odkrije več kot ptičja. Kar predstavljate si, da opazujete pisano množico iz prvega nadstropja. Kaj vidite? Nič, morje klobukov, pleš, kodrov, ramen in nič drugega. Sedaj pa si predstavljajte, da to mešano množico opazujete skozi steklena tla. Odkrijejo se vam tajne, o katerih niti ne sanjate. Z vrha vidite lepoto, ljubeznivost, mikavnost, a iz žabje perspektive – no, človek si sploh ne more misliti, da je na svetu še toliko umazanije... Toda, oprostite...

Vse vidim in vse vem, povrhu pa si kuje še razne materialne koristi, ki so dandanes cilj večine ljudi.

Na primer! Vidim malega posestnika Ceneta, ki odhaja na delo. Nabasana aktovka ga vleče k tlom. Malomarno stopim k njemu, ga potrkam po rami, zaključim na pošilim na aktovko: „Kako se kaj imaš, Cene?“ Cene ostrmi, dvakrat pomežikne, zardi in debelo požre: „Se kar, še kar. Samo veliko dela imam doma, žganje kuham. Pa ti? Nekomaj prehlajen se mi zdiš, prinesel ti bom jutri požirek žganja, da ga boš okusil in – odzdravil.“

Zamahnem z roko: „Eh, včeraj me je nekaj prišlo. Nič ne nosi, saj veš, da ne pijem!“ In že se obrnem ter govorim z drugim. Cene pa zgine kot kafa. Drugo jutro pride na delo prej kot ponavadi. Stopi v vratarstvo in potegne iz aktovke „požirek“, ki ga ima v litrski steklenici.

„Saj veš, da ga jutraj ne pijem,“ mu oporekam.

„Kar domov ga nesi! Saj je ves tvoj. Letos sem ga veliko nakuhal. Oglaš se kaj, lepa jabolka imam,“ mi hiti zagotavljati in že odhaja iz vratarnice. Stopim za njim na prag in zakličem: „Aktovko pa drugič nesi prazno domov!“

Komaj spravim steklenico v miznico, pride ključavničar Jože. „Ti!“ pravi in se prestopa na pragu, „zdajle bo prišel vratar in odpeljal nekaj metrov starih, neravnih vodovodnih cevi. Saj veš, vodovod napeljavam.“

Pokimam. Seveda vem, kaj me to briga! Ali imaš potrdilo?“

„Imam, imam! Samo... Ali imaš pokvarjeno črpalko?“

„Seveda, že deset dni zamaščen nekoga, ki bi mi jo popravil.“

„A, res?“ se je razveselil Jože. „Jo bom jaz poskusil popraviti, še danes popoldne. Ne bodi preveč siten! Veš, cevi bo nekaj več, kot piše na potrdilu, a tudi stare niso. Kaj bi z njimi? Stare vendar ne bom vzdaval v novo hišo.“

Pokimam! Seveda razumem, edino bedak bi v novo hišo napeljavil stare cevi, ki puščajo kot rešeto.

„Sicer pa imaš listek!“ malomarno ugotovim. „Naloži in odpelji!“

In res odpelje. Pogledam na voz, na njem so cevi; ali so nove ali stare, ne vem, saj nisem vodovodni instalater. Koliko metrov jih je? Saj mi uprava ni kupila metra, da bi jih meril. Pogledam na potrdilo. Tam piše, da so to stare vodovodne cevi v dolžini petnajst metrov; torej drži. „Alo, i, hot! Dobro pelji!“

Črpalko sem imel popravljeno še isto popoldne.

Zadnjič se je ustavljal pri meni direktor. Ponudil mi je cigareto in se počel hujati za ušesi. „Ti, veš kaj, na delavskem svetu je bil sprejet sklep, da mi v mizarski delavnici lahko napravijo omarico za televizor...“

„Vem, vem!“ ga prekinem. „So vam jo že napravili?“

Direktor je nemočno zmahnil z roko: „Že, samo... iz omarice je nastala cela knjižna omarica. Narobe smo se razumeli. Človek se zares ne more na nikogar zanesti. Kaj hočem...“

„Seveda, seveda,“ mu potrdim prav iz srca. Popolnoma ga razumem, biti direktor ni šala.

Kar nas je odgovornih ljudi, to vemo. „Kar naložite in odpeljite!“ Direktor je odšel. Takoj sem zapazil, da je pozabil na mizi cigarete. Stekel sem za njim: „Tovariš direktor, cigarete ste pozabili!“ Direktor je samo zamahnil z roko in odšel v upravno poslopje.

Komaj sem zaprl vrata za seboj in se hotel poglobiti v malico, je prišel obratovodja mizarske delavnice in obstal pri vratih: „Pepe, danes bomo vozili za direktorja!“

„Vem!“ rečem malomarno in se pretegnem na stolu. „Knjižno omaro in nič drugega! Za knjižno omaro je imel dovoljenje delavskega sveta in kaj morem jaz za to.“

Moje je brez moči, potisnil sem ga ob zid.

„Pepe, veš, mislim sem... pravzaprav izkoristil sem priliko in še zase naredil pomivalno mizo in vrtno klop... Mislim sem, da bom vse skupaj odpeljal z direktorjevo omaro.“

„Hm, težko je! Nimaš dovoljenja delavskega sveta. To bom moral javiti tajništvo.“

Lagodno potegnem iz direktorjevega zavojčka cigareto, jo prižgem in puhnem proti mojstru, ki menca na pragu, in nadaljujem: „Veš, ker si ravno tu, te bom nekaj vprašal. Ze dalj časa namenavam neke naročiti poličko za radio. Kaj misliš, koliko bo približno stala?“

Odgovora nisem dobil. Dobiti ga tudi nisem mogel, ker mojstra ni bilo več med vrati. Izginil je kot blisk.

Kmalu po eni, ko je direktor odšel na kosilo, so odpeljali omaro, ki je zavzemala dve tretjine prostora, za omaro sta stali pomivalna miza in vrtna klop, prav zadaj pa se je sramežljivo stiskala polica za radio.

Mizarski mojster se je nagnil iz avtomobila, pomenljivo pomežiknil proti polički in vprašal: „Ali je žena doma?“ Kaj sem hotel, pokimal sem mu in odprl vrata. Komaj je avto odpeljal, je prišel sekretar, ki je tudi že odhajal.

„Kaj vozijo?“

„Direktorjevo polico za televizor.“

„Saj so jo dolgo pacali.“

Zadeva je bila s tem opravljena, radio pa veselo igra na novi polički.

Skupščina Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Moste-Polje je potekala v delovnem ozračju

SKUPŠČINA ZKPO LJUBLJANA-MOSTE-POLJE

Urediti Jelovškovo galerijo

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Ljubljana Moste-Polje je imela v ponedeljek 13. decembra 1971 svojo delovno skupščino. Delovno predsedstvo je vodil Bojan Kardeelj.

Predsednica zveze Draga Svetina je uvodoma spregovorila o trenutnem stanju v kulturi in kulturno-prosvetnih organizacijah. Med drugim je dejala, da bi moralo biti osnovno izhodišče v delovanju ZKPO organizirano množično gibanje v kulturi in za kulturo. Novoustanovljena samoupravna asociacija – Kulturna skupnost Ljubljana – naj bi senirala sedanje zadovoljivo stanje v kulturi ter ustvarila boljše pogoje za normalno, plodno in nemoteno delovanje na vseh področjih. V Kulturni skupnosti Ljubljana so združene tako profesionalne ustanove kot vsa amaterska društva in posamezniki. Predvideno je kreiranje enotne kulturne politike za ves slovenski kulturni prostor.

Posebno zanimanje sta zbudila referata članov predsedstva ZKPO Pie Kuharič – Mahkovec in Milana Pritekija.

Pia Kuharičeva je govorila o kulturni skupnosti Ljubljana in med drugim poudarila, da je trenutna situacija nejasna, saj se vedno niso razčistični odnosi in pristojnosti med Zvezo kulturno-prosvetnih organizacij, Kulturno skupnostjo Ljubljana in občinskimi skupščinami. Zlasti je problematično financiranje kulturnih dejavnosti. V te skupnosti so vključena vsa gledališča iz Ljubljane, muzeji, galerije, knjižnice, Pionirski dom, Slov. filharmonija itn. Poleg profesionalnih institucij so vključene tudi ZKPO s svojimi društvi in organizacija Glasbene mladine. V perspektivi namerava kulturna skupnost Ljubljana financirati razne prireditve, gostovanja, akcije, umetniške skupine in posameznike. Skupnost v tem času še nima pripravljenega proračuna za prihodnje leto, za zbiranje sredstev pa ima predvidenih več variant. Zaradi navedenega in ker tudi še nima ustreznih kadrov, bi bilo morda za zeleno, da bi ZKPO začasno, še

vedno ostalo v sklopu občinskih skupščin in na njihovih proračunih.

Milan Pritekij je zelo podrobno orisal delo šestih šolskih kulturnih društev v naši občini. Poudaril je, da šola ne dosega vzgojnoizobraževalnega smotra le pri pouku, marveč s celotnim sistemom vzgojnoizobraževalnega dela. Učenci se lahko po svojih željah vključujejo v večje ali manjše kulturne skupine in tako zadostijo svojim potrebam in željam po ustvarjalni ali poustvarjalni aktivnosti. Na šolah imajo med drugim gledališče, recitacijske, literarne, bralne, pravljicne krožke kot tudi ritmične, foto in folklorne krožke. Kot je razvidno, je kulturna dejavnost na šolah zelo pestra.

Po poročilih se je razvila daljša razprava in so bili ob rezežju, ki ga je podal Bojan Kardeelj, med drugim sprejeti naslednji sklepi:

1. Novoizvoljeni odbor predsedstva naj formulira sklepe skupščine, pri čemer ne sledi osnovni misli: da je treba razvijati samoupravljanje na kulturno-prosvetnem področju.

2. Zagotoviti velja potrebno udeležbo javnosti pri delu kulturno-prosvetnih organizacij, tj. sodelova-

nje aktivnih sodelavcev, predstavnikov delovnih in družbenih organizacij.

3. Rešiti je treba vprašanje ali je usmerjanje in upravljanje kulturno-prosvetnih organizacij stvar Kulturne skupnosti Ljubljana ali tudi drugih družbenopolitičnih organov (SZDL, občinske skupščine itd.).

4. Ni mogoče akceptirati dejstva, da je Kulturna skupnost Ljubljana centralni vir financiranja, kajti za nas ostane še vedno pomembna kulturno-prosvetna dejavnost na terenu, kamor vrhunska kultura ne seže.

5. Vzpostaviti je treba čimtesnejšo povezavo in sodelovanje s šolskimi kulturnimi društvi.

6. Čimbolj je treba usposobiti in dokončno urediti Jelovškovo galerijo, da bo lahko služila svojemu namenu.

7. Novoizvoljeni odbor naj pripravi poročilo o kulturno-prosvetni dejavnosti v občini in ga posreduje pristojnemu svetu oz. občinski skupščini v razpravo.

Novoizvoljeno predsedstvo ZKPO Ljubljana Moste-Polje bo še naprej vodila Draga Svetina, podpredsednik pa bo Slavko Hočevnar.

Komu služi nesmiselni bojkot!

Občinska skupščina Ljubljana-Moste-Polje je v novembru leta 1970 sprejela odlok o upravljanju s krajevnimi vodovodi, ki so bili zgrajeni s prostovoljnim delom vaščanov in s sredstvi, ki jih je dala občinska skupščina. Po tem odloku naj bi krajevne skupnosti najkasneje v šestih mesecih sprejele pravilnike o upravljanju s krajevnimi vodovodi, ki niso povezani z omrežjem mestnega vodovoda. Z njimi naj bi bili zagotovljeni gospodarsko upravljanje, higiensko tehnični pogoji in sredstva za amortizacijo.

V krajevni skupnosti Zadvor je kar pet takih krajevnih vodovodov; od tega so štiri dokončani, petega pa gradijo. To so vodovodi v Podmolniku, Podlipoglavu, Sadinji vasi, Češnjicah in Zagradišču; v Sentspavlju še ni gotov.

Pri gradnji teh vodovodov so resda levji delež prispevali občani sami v denarju in s fizičnim delom toda nikjer ni šlo brez finančne podpore občinske skupščine, brez prizadevanja krajevne skupnosti ali kako drugače, da so dela čimprej stekla ali bila tudi že dokončana. Če se ne motim, je občinska skupščina prispevala za vodovod v Podmolniku 11 starih milijonov, v Sadinji vasi 6, v Podlipoglavu menda štiri, v Sentspavlju 7 milijonov starih dinarjev. (Če podatki niso povsem točni, prosim, da se me ne prime za besedo). Skratka, občinska skupščina je bila tista, ki je pripomogla, da so potrošniki s teh območij preskrbljeni z vodo.

Ko je na občinsko skupščino (pa tudi na krajevno skupnost Zadvor) prišla pritožba iz Sadinje vasi, so to preverili uslužbenci oddelka za komunalne in gradbene zadeve in prišli do zaključka, da v krajevni skupnosti Zadvor odlok občinske skupščine za upravljanje krajevnih vodovodov ni usklajen s pravilnikom. Naročili so predsedniku in tajniku, naj odlok uskladijo s pravilnikom in s tem v zvezi formirajo ustrezen skupni vodovodni odbor, ki ga naj bi sestavljali zastopniki vseh vodovodov iz posameznih naselij oziroma dose-danjih posameznih vodovodnih odborov. Za vzorec smo dobili pravilnik krajevne skupnosti Bizovik, ki je po njihovem in tudi po našem mnenju dober in lahko za vzor. Tega smo prilagodili našim razmeram in ga kot osnutek razposlali vsem predsednikom vodovodnih odborov v vednost in preučitev; hkrati smo predlagali, naj se vodovodni odbori

sestanejo, osnutek preučijo in 10. novembra 1971 pridejo na skupni sestanek, kjer bi se dogovorili, ali je po osnutku pravilnika možno ustanoviti skupni odbor. Toda na naše začudenje določenega dne na sestanek ni bilo skoraj nikogar; pač – prišel je le član iz Podmolnika, pa še ta je takoj šel. Skratka vodovodni odbori so v celoti bojkotirali poskus rešitve, ki ga je predlagala krajevna skupnost Zadvor. Niti toliko niso bili obzirni, da bi prišli na sestanek in tam povedali, da se z osnutkom in predlaganim načinom ne strinjajo. Cisto po drugih straneh pa so prihajale vesti, češ da hoče krajevna skupnost vaščanom odvzeti njihov vodovod, nastaviti vodomere in „kasirati“ tako kot mestni vodovod. Nekdo je celo „zvedel“, da namerava krajevna skupnost zaračunati 5 starih dinarjev za liter vode!

Sprašujemo se, čemu tak odnos do občinske skupščine, do krajevne skupnosti in vseh tistih, ki so kakorkoli prispevali, da so vaščani prišli do zagotovljene pitne vode? Mar je občinska skupščina le molzna krava? Je krajevna skupnost samo „dedek Mraz“ za denar? Bi bilo kaj težkega priti na sestanek in povedati svoje mnenje? Mar bi krajevna skupnost res lahko krojila cene vode, če bi v skupnem odboru sedeli sami zastopniki dose-danjih vaških vodovodov? Mislimo, da to ne bi bilo mogoče.

Očitno si ti vodovodni odbori lastijo pravico do nesporne lastnine krajevnih vodovodov, saj so to zapisali tudi v svoje interne pravilnike. Pa poglejmo, kaj so zapisali. V 2. členu pravilnika vaškega vodovoda Podlipoglav piše: „Napeljan vodovod vsakega vodovoda Podlipoglav je last podpisanih, ki so prostovoljno pristopili h gradnji vodovoda, s prostovoljnim delom in posredno z občinskimi sredstvi pri napeljavi vodovoda.“ V drugi polovici stavka 2. člena pravilnika vaškega vodovoda Podmolnik pa je zapi-

sano: „Ker je vodovod last skupnih graditeljev in na novo pristopljenih članov, so vsi uporabniki vode dolžni koristiti vodovod kot dobri gospodarji in ga tudi vzdrževati v dobrem stanju.“ Pravilnik vaškega vodovoda Sadinja vas ima v II. odstavku, 2. člena naslednje besedilo: „Napeljani vod vsakega vodovoda je last skupnosti, skupna last podpisanih, ki so prostovoljno pristopili h gradnji vodovoda.“ Tudi v pravilniku še nedograjenega vaškega vodovoda v Sentspavlju piše v 4. členu: „Napeljan vodovod vaškega vodovoda v Sentspavlju je last podpisanih, ki so prostovoljno pristopili h gradnji vodovoda ter s prostovoljnim delom in posredno z občinskimi sredstvi napeljali vodovoda.“ V 16. členu pa so zapisali: „Obračunska urna tarifa je 10 din.“ Čeprav imamo v krajevni skupnosti cenik, po katerem se za uro prostovoljnega dela šteje 6 din.

Povsod v pravilnikih torej piše, da so graditelji lastniki. Le kdo jim je to lastninsko pravico dal?

Pri tem pa se odpirajo še druga vprašanja, namreč: kdo bo lahko izvajal konsenke, ko bo prišlo do zlorab; kdo bo financiral popravila, če pride kdaj do katastrofe; kdo je odgovoren, da ne bo prišlo do vodne okužbe; in končno „kaj bo s tistimi sovaščani, ki si gradijo hiše sedaj ali si jih bodo gradili v bodoče, kapacitete vodovoda pa bo premajhna.“ Očitno tak problem že nastaja v Sadinji vasi, kjer so vodovod preveč razpotegnili, zdaj bi ga pa radi skrčili.

In zadnje vprašanje: Ali res nima občinska skupščina in krajevna skupnost nobene pravice, da posežeta in skušata zadevo urediti tako, kot določa občinski odlok, zagotoviti s sredstvi amortizacije zagotovljeno širjenje in zares gospodarno vzdrževanje. Predvsem zato naj se tisti, ki so se odločili za bojkot, vprašajo, ali imajo prav ali ne!

ALOJZ KASTELIC

DELOVNE ORGANIZACIJE ČESTITAJO OB NOVM LETU

Združene papirnice Ljubljana, Vevče

Pošta LJUBLJANA-POLJE

NAJKVALITETNEJŠI PAPIR ZA UMETNI TISK
IZDELUJEJO EDINOLE V PAPIRNICI VEVČE

ELEKTROGOSPODARSTVO MARIBOR

Toplarna Ljubljana

- Proizvaja električno in toplotno energijo.
- Na svojem oskrbovalnem področju priključuje na svoje vročevodno in parno omrežje potrošnike ogrevne toplotne in tehnološke pare.
- Strokovno svetuje pri vprašanjih daljinske oskrbe s tehnološko paro in ogrevno toplotno, projektira toplotno omrežje in priključuje postaje ter nadzira njihovo izgradnjo

INDOS

Industrija transportnih in hidravličnih strojev

LJUBLJANA — MOSTE
INDUSTRIJSKA CESTA

Proizvajamo:

baterijske viličarje VE 300 kp
baterijske viličarje VE-1000 kp
baterijske viličarje VE-1200 kp
baterijske viličarje VE-1500 kp
baterijske viličarje VE-2000 kp
diesel viličarje VD-1500 kp
diesel viličarje VD-2000 kp
diesel viličarje VD-2500 kp